

Plenum

Måndag 24.6.2024 kl. 12.03—15.21

7. Debattinitiativ om likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering

Debattinitiativ DI 17/2024 rd

Debatt

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 7 på dagordningen är en aktuell debatt om likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering.

Den aktuella debatten inleds med ett anförande av debattinitiativets första undertecknare, riksdagsledamot Tytti Tuppurainen. Följande anförande hålls av statsminister Petteri Orpo. Därefter ger jag ordet för repliker enligt eget övervägande. Ledamöterna kan anmäla sig för repliker i plenum genom att trycka på knapp V. För debatten reserveras en timme. — Ledamot Tuppurainen, varsågod.

Debatt

12.30 Tytti Tuppurainen sd: Arvoisa puhemies! Suomi on havahtunut huolestuttavaan ilmiöön. Maamme on kehittynyt ilmapiiri, joka lietsoo ääriryhmien liikehdintää, eivätkä nämä ääriliikkeet ole erillään muusta yhteiskunnasta. Suomessa on huolestuttavan paljon ihmisiä, jotka antavat tukensa tai hiljaisen hyväksyntänsä äärioikeistolaiselle ideologialle ja viime kädessä jopa terrorismille. Ääriaatteet ovat osa poliittisten mielipiteiden jatkumoa, jossa toisessa päässä on valmius terrorismiin ja toisessa ovat yhdenvertaisuuden kyseenalaistavat poliittiset kannanotot, suvaitsemattomuuteen yllyttävät opit.

Viime vuosina Suomessakin on alettu lietsoa niin kutsuttua väestönvaihto- tai väestönmuutosteoriaa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Näkyy tilastoissa!] Sen mukaan Euroopan, Suomenkin, väestöä ollaan vaihtamassa muualta tuleviin maahanmuuttajiin. Koska väestönmuutosväitteissä on kyse harhaisesta rotuopin saarnaamisesta, sen väittämiä on turha ottaa liian vakavasti. Kuitenkin on tarpeen sanoa, ettei se tietenkään perustu tosiasioihin. Esimerkiksi Ranska on ottanut maahanmuuttajia vastaan lähes kaikkialta maailmasta. Silti Ranska on ollut Ranska yli 1 500 vuotta, ja sellainen se on tulevaisuudessakin.

Väestönvaihto- ja väestönmuutosteoriat eivät ole pelkkää harmitonta jaarittelua. Ne ovat ideologinen, opillinen perusta väkivallanteoille. Jos niillä saadaan uskoteltua, että maamme ja kansamme olemassaolo on vaarassa, ei pidä ihmetellä, jos jotkut tarttuvat toimeen, tarttuvat aseisiin. Kansainväliset esimerkit ovat huolestuttavia, järkyttäviä: Yhdysvaltain Pittsburghissa joukkomurhattiin ihmisiä synagogassa ja Uuden-Seelannin Christchurchissa moskeijassa. Molemmissa tekijä sanoi taistelevansa väestönmuutosta vastaan. Suomessa suojelupoliisi on arvioinut näiden ajatusten innoittamien äärioikeistolaisten muodostavan terrorismiuhan. Yksittäisiä toimijoita onkin löytynyt eri puolilta maata. Viimeisin perusteltu epäily liittyy Oulussa tapahtuneisiin väkivallantekoihin.

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

Arvoisa puhemies! Viime vuosikymmeninä vakavin väkivaltarikollisuus on vähentynyt. Viime vuonna henkirikosten määrä oli alhaisin vuosikymmeniin. Silti väkivaltarikollisuus, olipa tekijä tai uhri kuka tahansa, on yhä yhteiskunnallinen ongelma. Myös yksilötasolla jokainen väkivallanteko on traaginen. Kaikki toimet syrjäytymisen ehkäisystä rikosoikeudelliseen vastuuseen on käytettävä väkivaltarikollisuuden torjumiseen. Tässä keskustelussa ei kuitenkaan ole kysymys vain väkivaltarikollisuudesta. Kysymys on kaikkien Suomessa asuvien ihmisten yhdenvertaisuudesta ja oikeudesta turvallisuuteen. Keskustelun siirtäminen väkivaltarikollisuuteen on tosiasiaa vain yritys vaihtaa puheenaihetta.

Arvoisa puhemies! Keskustelualoitteen tekijät toivovat kaikkien poliittisten toimijoiden, kaikkien mielipidevaikuttajien sitoutuvan periaatteisiin ihmisten yhdenvertaisuudesta, tasa-arvosta ja syrjimättömyydestä. Kansanedustajilla on erityinen vastuu rakentaa yhdenvertaista Suomea sekä puheillaan että teoillaan — Suomea, joka tuomitsee kaiken väkivaltaisen liikehännän; Suomea, jossa jokainen voi elää turvassa ihonväristä, uskonnosta ja syntymäpaikasta riippumatta. On tullut aika sisäisestä turvallisuudesta vastaavan sisäministeriön ja rikoslainsäädännön uudistamisesta vastaavan oikeusministeriön valmistella vihapuheen ja maalittamisen sanktiointi tekijöiden saattamiseksi vastuuseen. Olkaamme näistä asioista yhtä mieltä. Tämä ei kavenna sananvapautta ja poliittisen toiminnan vapautta. Meidän on mahdollista käydä keskustelua myös vaikeista asioista ja puhua niistä suoraan ilman, että yllytämme suvaitsemattomuuteen ja vihaan. Meillä riittää kyllä asioita, joista voimme olla eri mieltä ja antaa äänestäjille valinnanvaraa. Sitoutuminen yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen suojelee ihmisiä, jotka kuuluvat Suomessa asuviin vähemmistöihin. Samalla se suojelee meitä kaikkia, koko yhteiskuntaa, sillä suvaitsemattomuus, joka johtaa väkivaltaan, ei pysähdy vähemmistöihin.

Arvoisa puhemies! Me olemme poliittisista eroista riippumatta kiitettävällä tavalla yksimielisiä Suomen ulkoisesta turvallisuudesta, ja hyvä niin. Aivan samalla tavalla meidän pitää löytää yksimielisyys maamme sisäistä turvallisuutta uhkaavan poliittisen kehityksen muuttamisessa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, viisi minuuttia, olkaa hyvä.

12.35 Pääministeri Petteri Orpo: Arvoisa puhemies! Oulun Kauppakeskus Valkeassa tehdyt puukotukset ovat herättäneet huolta koko Suomessa. Molemmissa puukotuksissa on poliisin mukaan viitteitä rasisista motiiveista. Ensimmäisessä tapauksessa epäillyllä tekijällä on taustaa äärioikeiston toiminnassa. Toisessa tapauksessa epäiltynä oleva nuori on mahdollisesti pyrkinyt jäljittelemään ensimmäistä väkivallantekoa.

Hallitus tuomitsee Oulun väkivallanteot. Tällaiset teot eivät kuulu suomalaiseen yhteiskuntaan. Rasismi ja viharikokset kaikissa muodoissaan ovat tuomittavia aina. On tärkeää, että käymme näistä asioista täällä yhteistä keskustelua. On tärkeää, että yhdessä pyrimme löytämään ratkaisuja, joilla suomalainen yhteiskunta pysyy turvallisena ja vakaana.

Hallitus on ryhtynyt määrätietoisiin toimiin yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi ja rasismin kitkemiseksi. Viime elokuussa hallitus antoi eduskunnalle yhdenvertaisuustiedonannon. Se pohjautuu hallitusohjelmaan ja edellisten hallitusten tekemään työhön yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Tiedonannon toimeenpanoa on tehty aktiivisesti viime syksystä lähtien. Toimenpideohjelma on ollut juuri lausuntokierroksella. Ohjelma sisältää konkreettisia toimia yhdenvertaisuustiedonannon toteuttamiseksi. Näitä ovat muiden muassa ulkomaalaistaustaisten työ-

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

markkinoille pääsyn edistäminen, rasismia koskevan tietopohjan vahvistaminen ja osaamisen lisääminen kouluissa, jotta rasistista kiusaamista voidaan entistä paremmin tunnistaa ja jotta rasismia kohdanneille nuorille saadaan tukea ja ohjausta.

Ensimmäisessä pääministerin pyöreän pöydän keskustelussa maaliskuussa haimme laajan toimintajoukon kanssa keinoja, joilla syrjintää voidaan tunnistaa ja vähentää Suomessa. Elokuussa valtioneuvoston kanslian johdolla käynnistyy rasismiin vastainen kampanja, joka toteutetaan yhdessä työmarkkinajärjestöjen, urheilu-, kulttuuri- ja kansalaisjärjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Toivon, että myös eduskuntapuolueet ja niiden eri järjestöt ovat tässä kampanjassa mukana.

Selvää on, että yksin hallituksen toimilla emme pysty kitkemään rasismia Suomesta. Yhdenvertaisuuden lisääminen ja rasismien torjuminen vaativat koko yhteiskunnan laajaa sitoutumista tähän työhön. Parhaat tulokset me saamme aikaan, kun me toimimme yhdessä.

Arvoisa puhemies! Asioita voidaan muuttaa, kun ne tehdään näkyviksi. Meillä Suomesakin on edelleen syrjiviä rakenteita ja asenteita. Olen huolissani siitä, miten polarisoitunut yhteiskuntamme ilmapiiri on. Vastakkainasettelu, jako meihin ja heihin, leimakirveiden viskominen ja tahallinen väärinymmärtäminen ovat valitettavasti löytäneet tiensä myös tänne Arkadianmäelle.

Peräänkuulutan meidän aikuisten vastuuta. Jokaisen aikuisen pitäisi kantaa vastuuta siitä, millaista esimerkkiä hän antaa lapsille ja nuorille. Erityisen suuri vastuu yhteiskunnallisesta ilmapiiristä on meillä kansanedustajilla. Käytämmekö kieltä, joka lisää ymmärrystä toisiimme kohtaan, vai kieltä, joka vähentää sitä? Käytämmekö kieltä, joka kasvattaa raitioita, vai kieltä, joka rakentaa siltoja? Tämän ääreen meidän jokaisen pitää pysähtyä.

Arvoisa puhemies! Äärioikeiston uhka on Suomessa todellinen. Tarvitsemme lisää tietoa ja keinoja kaikenlaisen radikalisoitumisen estämiseksi. Hallitus on parhaillaan valmistelemassa kansallista väkivaltaisen radikalismien ja väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyn ja torjunnan toimenpideohjelmaa. Ohjelmaan sisältyy toimenpiteitä niin kansallisella tasolla kuin alueellisella ja paikallisella tasolla sekä yksilöiden kanssa tehtävää työtä. Myös kansainvälisen tason yhteistyötä tarvitaan.

Oulun tapauksen johdosta tapaan vielä lähipäivinä turvallisuusviranomaiset. Tavoitteena on saada viranomaisilta mahdollisimman laaja tilannekuva äärioikeiston uhasta sekä arvio siitä, onko joihinkin lisätoimiin mahdollisesti tarvetta. Tämä on koko Suomen asia. Suomen pitää olla turvallinen ja hyvä maa jokaiselle. Luottamus muihin ihmisiin ja yhteiskuntaan sekä kokemus yhdenvertaisuudesta ovat vakauden keskeinen perusta. Tämän eteen hallitus on sitoutunut tekemään työtä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustajat voivat nyt pyytää minuutin mittaisia vastauspuheenvuoroja nousemalla seisomaan ja painamalla V-painiketta. — Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

12.40 Pihla Keto-Huovinen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaikenlainen rasistinen ajattelu ja käytös tulee yhteiskunnassamme kitkeä alkuunsa, koska jäävuoren huippu on Oulun tapahtumien kaltaiset silmittömät julmat väkivallanteot. Tällaisia tekoja edeltävät rasismien hiljainen hyväksyminen sekä syrjinnän ja vihapuheen salliminen yhteiskunnassamme. Siksi on tärkeää puuttua rasismiin sen kaikissa muodoissa työpaikoilla, ystäväpiireissä, somessa, julkisissa liikennevälineissä. Väkivaltaiset puheet voivat joh-

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

taa väkivaltaisiin tekoihin, mutta tätä ei ole huomioitu Suomessa riittävän vakavasti. Puhe ei ole pelkkää puhetta. Se luo ilmapiirin, jossa väkivaltaiset teot voivat tulla mahdollisiksi, ja tämä kehityskulku meidän on käännettävä.

On sanomattakin selvää, että jokaisen Suomessa tulee voida olla turvassa. Rasismi tulee tuomita sen kaikissa muodoissa täysin yksiselitteisesti. Meillä kansanedustajilla on vastuu rakentaa yhdenvertaista Suomea niin puheillamme kuin teoillamme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

12.42 Joakim Vigelius ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tuppurainen viittasi siihen, että Ranska on edelleen Ranska. Se pitää paikkansa, mutta sillä on väliä, millainen Ranska Ranska on, sillä on väliä, millainen Ruotsi Ruotsi on, sillä on väliä, millainen Suomi Suomi on. Meidän ei suomalaisena yhteiskuntana tule sallia sellaista kehitystä, jossa väkivalta lisääntyy, jossa ääriliikehdintä lisääntyy. Ruotsissa me näemme ja olemme todistaneet jo sitä kehitystä, jossa väkivalta lisääntyy kaduilla, yhteisöissä, ihmisten arjessa — ampumisia päivittäin, kuolonuhreja viikoittain. Siksi meidän tulee suomalaisessa yhteiskunnassa suomalaisina päättäjinä ennaltaehkäistä ongelmia, torjua ongelmia, kaikenlaista väkivaltaa, kaikenlaista ääriliikehdintää, ja siitä vastuu on meillä jokaisella päättäjällä tässä salissa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Peltonen, olkaa hyvä.

12.43 Eemeli Peltonen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maalittaminen on ilmiö, jossa yksi tai useampi toimija kehottaa ja yllyttää suurta joukkoa hyökkäämään yhden ihmisen kimppuun eri tavoin, esimerkiksi vihaviesteillä, joita kohdistetaan sähköpostilla tai muilla viestikanavilla. Maalittaminen on valitettavasti myös Suomessa todellinen ongelma, ja painavat yhteiskunnalliset perusteet puoltaisivatkin sitä, että Suomessa maalittaminen kriminalisoitaisiin lainsäädännöllä. Maalittamisen kriminalisoinnin tarkoituksenaan olisi suojella yleistä etua ja esimerkiksi toimittajien, tuomareiden, poliisin työskentelyä ja riippumattomuutta kaikenlaiselta asiattomalta painostukselta. Myös monet asiantuntijat ovat vedonneet sen puolesta, että maalittaminen Suomessa kriminalisoitaisiin.

Olisin kysynyt oikeusministeriltä tästä asiasta: oletteko ryhtymässä viimeinkin toimiin maalittamisen kriminalisoimiseksi, jonka puolesta myös täällä eduskunnassa on painavia kannanottoja tehty?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

12.44 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Toivotamme kaikki täältä eduskunnasta oululaisille voimia ja erityisesti uhreille pikaista toipumista. On erittäin tärkeää, että myös valtio on auttamassa Oulun yhteisöä tässä karmeassa tilanteessa.

Poliittinen polarisaatio, sosiaalisessa mediassa yleistynyt vihapuhe sekä mielenterveysongelmat ja yksinäisyys ja niiden lisääntyminen ovat lisänneet ääriaatteiden kannatusta myös Suomessa. Suojelupoliisi on todennut, että äärioikeistolaisen väkivallan ja terrorismin uhka on aito, ja meidän täytyy ryhtyä toimenpiteisiin sen kitkemiseksi. Valitettavasti Suomessa on myös tapahtunut ääri-islamilaista väkivaltaa, sen uhka on olemassa, ja myöskin ekoterrorismia on havaittu ainakin yksityisen omaisuuden rikkomisen muodossa.

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

Oleellisinta on se, että me kaikki yhteiskunnan vaikuttajat viestimme, että ihmisarvo on jakamaton ja kaikkia ihmisiä pitää kunnioittaa. Sivistys- ja sosiaalityötä tarvitaan, mutta varmaan paikallaan olisivat myös rikoslain muutostoimenpiteet. Kysyisinkin nyt oikeusministeriltä: voisiko ajatella, että katujengeissä tapahtuvat rikokset, [Puhemies koputtaa] skiniporukkojen tekemät rikokset tai äärioikeistolaisen ryhmän osana tehdyt rikokset olisivat koventamisperuste myös rikoslaissa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä.

12.45 **Sofia Virta vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vain muutama viikko sitten näimme sosiaalisessa mediassa videon, jossa alaikäinen lapsi joutui nuoren kanssa kantaväestöön kuuluvan miehen rasistisen solvauksen kohteeksi bussipysäkillä. Vain hetki sitten tapasin eduskunnassa pakolaistaustaisia nuoria, jotka valmistuivat tänä keväänä ylioppilaiksi tai ammattiin, ja he kysyivät, eivätkö he todella ole tänne tervetulleita — se olo heillä tässä maassa on. Vain hetki sitten kuulimme Oulun järkyttävistä rikoksista, joiden motiivina epäillään olevan rasistisia ideologioita, joissa tiivistyy surullisella tavalla myös sanonta siitä, että mitä isot edellä, sitä pienet perässä.

Meidän päättäjien on aivan turha väittää tai esittää, ettemmekö me voisi vaikuttaa siihen, kuinka rasistinen maa Suomi on tai ei ole. Meillä on budjettivaltaa, meillä on lainsäädäntövaltaa, ja meillä on asennevaltaa, ja sitä asennevaltaa käytetään muun muassa puheissa. Vain hetki sitten hallituspuolueen edustaja tviittasi vieraslajeista mielestään varmasti vitsikkäästi. Vain hetki sitten tässä salissa kuulimme, kuinka edustaja kritisoi aiheesta puheita väestönvaihdesta, ja hallituspuolueiden riveistä huudettiin ”näkyä tilastoista”. Tässäkään keskustelualoitteessa kaikki puolueet tai eduskuntaryhmät eivät ole mukana. [Puhemies koputtaa] Kysynkin pääministeri Orpolta nyt aivan suoraan: miksi te siedätte tätä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Saramo, olkaa hyvä.

12.46 **Jussi Saramo vas** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Minusta tuntuu siltä kuin meidän hallituksemme olisi kuin sadusta keisarista ilman vaatteita. Vihanlietsojat istuvat hallituksen omissa riveissä. Suojelupoliisi on jo pitkään varoittanut äärioikeiston meille kaikille suomalaisille aiheuttamasta uhasta, mutta pääministeri vain esittää, että näihin asioihin olisi muka tartuttu. On tehty joku paperi, joka ei selvästi ole saanut omia rivejäkään täällä katsomaan peiliin. [Jenna Simulan välihuuto]

Kuulemme myös pääministeriltä väitteitä, kuinka uhkaa olisi vaikka missä, jossain kuvitteellisessa äärivasemmistossa, tässä puhutaan ympäristöaktivisteista, puhutaan eri uskonnoista, maahanmuuttaneista, [Jenna Simulan välihuuto] eikä katsota sitä, mitä itse ollaan tekemässä, sitä, mitä itse ollaan legitimoimassa. Itse asiassa päinvastoin nämä puheet, joita pääministeriä myöten on kuunneltu, legitimoivat. Ne antavat pontta sille, että tämmöiset teot, mitä me ollaan nähty ympäri yhteiskuntaa, olisivat jotenkin sallittuja ja että meillä olisi joku yhteiskunnallinen kamppailu, jossa aidosti [Puhemies koputtaa] voi toimia väärin, kun oikeasti on vain yksi lähde, joka tätä vihaa lietsoo. [Jenna Simulan välihuuto]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Andersson, Otto, varsågod.

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

12.48 **Otto Andersson r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Rasismi kaikissa sen muodoissa on tuomittava.

Rasism i alla dess former måste fördömas.

Meillä kansanedustajilla on aivan erityinen vastuu yhteiskuntamme keskusteluilmapiiristä. Ratkaisevaa on, miten ilmaisemme itseämme — mitä sanoja käytämme ja mitä emme käytä. Ja meillä on aivan erityinen vastuu, miten puhumme esimerkiksi maahanmuuttajista tai vähemmistöistä.

Vi riksdagsledamöter har ett alldeles särskilt ansvar för hur vi talar om till exempel minoriteter eller om invandrare. Det är jätteviktigt att man inte heller mellan raderna antyder sådant som man egentligen inte säger, men där det blir uppenbart vad man har för avsikt.

Kysyisin vielä pääministeriltä, voisitteko vielä kerrata, millä toimin hallitus työskentelee rasismia vastaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tack, kitos. — Edustaja Östman, olkaa hyvä.

12.49 **Peter Östman kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olemme varmaan kaikki yhtä mieltä siitä, että Suomen on oltava jatkossakin turvallinen ja että Oulun kaltaiset kauheat väkivaltilanteet on saatava ehkäistyä. Keskustelualoitteessa todetaan osuvasti, että väkivaltaiset puheet voivat johtaa väkivaltaisiin tekoihin ja että puhe ei ole pelkkää puhetta, vaan se luo ilmapiirin, jossa väkivaltaiset teot voivat tulla mahdollisiksi. Se on nyt nähty.

Mutta kun käsittelemme ääri-ideologioita ja vihapuhetta, meidän on kyettävä myös näkemään, että yhteiskunnassa yleistynyt polarisaatio kattaa eri ideologioita laajemmin kuin mitä tässä keskustelualoitteessa käsitellään. Viime aikoina olemme mielenosoituksissa nähneet iskulauseen ”From the river to the sea, Palestine will be free”. Se pitää sisällään ajatuksen juutalaisen kansan ajamisesta mereen. Kun pystymme rehellisesti toteamaan, että ääriajattelua on löydettävissä kaikkialta yhteiskunnasta, [Puhemies koputtaa] voimme yhdessä luoda Suomesta turvallisen kaikille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

12.50 **Juha Hänninen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meidän on varmistettava suomalaisten kansallinen turvallisuus. Meidän poliitikkojen tärkein tehtävä on varmistaa kaikkien Suomessa asuvien turvallinen arki. Nyt on tärkeää käydä keskustelua turvallisuudesta, yhdenvertaisuudesta, tasa-arvosta ja syrjimättömyydestä. Keskustelujen jälkeen meidän on myös yhdessä ryhdyttävä töihin muutoksen saamiseksi. Meidän malliesimerkkimme on myös äärimmäisen tärkeää täällä eduskunnassa. Kaikenlainen rasismi on tuomittavaa ja kiellettyä. Se on estettävä yhdessä kaikin keinoin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Seppänen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

12.51 **Sara Seppänen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Suomi on yksi maailman turvallisimmista maista. Me olemme myös tunnustetusti yksi maailman onnellisimmista maista vuosi toisensa jälkeen. Erityisen onnellinen ja ylpeä olen siitä suomalaisena naisena. Meillä ei naisia pakoteta avioliittoon, silvota sukuelimiä tai katsota naisen syyksi kadulla tai puistossa tapahtunutta raiskausta. Meidän kulttuuri on aina ollut suvaitseväinen ja lempeä myös tänne muualta tulevia kohtaan, ja näin sen tulee olla jatkossakin.

Jokaisella suomalaisella tulee olla mahdollisuus elää, puhua ja toimia turvassa myös tulevaisuudessa. Kaikki väkivalta on tuomittava. Kiitos, hyvä hallitus, niistä useista toimenpiteistä, joita olette käynnistäneet Suomen sisäisen turvallisuuden parantamiseksi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nikkanen, olkaa hyvä.

12.52 **Saku Nikkanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yksi äärioikeistoa ja ääriajattelua mahdollistava tekijä on sosiaalinen media. Keskustelukulttuurin rapautuminen ja väärän tiedon levittäminen sekä varsinainen vihapuhe somessa ovat arkipäivää. Ruotsissa paljastui hiljattain niin sanottu trollitehdas, joka oli puolueen masinoima, ruotsidemokraattien masinoima.

Tein hiljattain kirjallisen kysymyksen ja nyt tein myös toimenpidealoitteen siitä, että hallituksen tulisi tehdä toimia sosiaalisen median suitsimiseksi. Muun muassa väärin valitilien kautta tapahtuva tiedon levittäminen, vihapuhe ja kaikenlainen häirintä on suuri ongelma sosiaalisessa mediassa. Kysynkin nyt hallitukselta, kun on mahdollisuus: mitä aiotte tehdä sosiaalisessa mediassa tapahtuvan vihapuheen ja disinformaation levittämisen suitsimiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Hanna, olkaa hyvä.

12.53 **Hanna Räsänen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jatkan edellisen puhujan erinomaisesta puheenvuorosta. On vanha sanonta, että mitä isot edellä, sitä pienet perässä, ja valitettavasti myös näissä asioissa tämä sananlasku pätee varsin hyvin.

Jotenkin tuntuu, että meillä on kaksi eri todellisuutta. On tämä sometodellisuus, missä voi sanoa mitä tahansa kenelle tahansa, ja sitten on tämmöinen reaalimaailma, missä ihminen ei voisi koskaan kasvotusten sanoa toiselle niin pahasti kuin somessa sanotaan. Itse olen aina ajatellut tästä, että kovin vaikea on tämmöinen maailma, missä pitää elää kahdessa eri todellisuudessa.

Haluaisin kysyä hallitukselta: Onko mahdollista tehdä mitään, että esimerkiksi kouluissa voitaisiin lisätä lasten somelukutaitoa ja ymmärrystä siitä, että kaikkea, mitä siellä somessa puhutaan, ei tarvitse uskoa? Luulen, että myös sieltä kotoa lähtevä paha olo poikii monta kertaa lapsille ja nuorille sitten sinne sometodellisuuteen, ja valitettavasti se näkyy sitten myös ihan fyysisinä väkivallantekoina, niin kuin olemme viime aikoina huomanneet. Voivatko koulut tehdä tälle asialle mitään?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, Oras, olkaa hyvä.

12.54 **Oras Tynkkynen vihr** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies! Vihapuhe ei onneksi läheskään aina johda vihatekoihin, mutta vihapuhe edeltää aina vihatekoja, ja puheiden ja tekojen välillä on yhteys tutkitustikin. Kriminologi Markus Kaakinen on haastatte-

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

lussaan todennut, että alkaa olla vahvaa tutkimusnäyttöä siitä, että kun vihapuhe jollakin alueella lisääntyy, siellä tapahtuu tulevaisuudessa myös enemmän viharikoksia. Ja hän on myös todennut, että vaikutusvaltaisten poliittisten päättäjien puheilla on merkitystä vihari-kosten kannalta.

Pääministeri Orpo, kun te täällä toteatte, että teillä on hallituksella linjat ja aivan selkeä paperi, niin mikä sen paperin arvo on niin kauan kuin jopa hallituspuolueiden edustajien ri-vistä kuullaan toistuvasti vihapuheita?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

12.55 Veronika Honkasalo vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suojelupoliisi on tosiaan varoittanut äärioikeiston uhasta jo monta vuotta, ja uutta on se, että suojelu-poliisi on havainnut viime vuosina väestönvaihtoteorioihin nojautuvien näkemysten yleis-tymisen äärioikeistolaisissa terrori-iskuissa.

Historiasta tiedämme, ettei vihaa lietsoville liikkeille ja yhtäläiset ihmisoikeudet kieltä-ville liikkeille pidä antaa tilaa näennäisen tasapuolisuuden vuoksi, sillä tämä johtaa ihmis-oikeusvastaiseen puheeseen ja toiminnan normalisoitumiseen. Me tiedämme, että nämä ää-rioikeistolaiset liikkeet ovat erityisen taitavia nuorten rekrytoimisessa, ja olisinkin kysynyt pääministeriltä: mitä te teette nyt sen eteen, että saadaan järjestettyä esimerkiksi Oulun seudulle etsivää nuorisotyötä, exit-toimintaa, joka auttaa näitä nuoria pois näistä vihaliik-keistä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Biaudet, ledamot Biaudet, varsågod.

12.56 Eva Biaudet r (vastauspuheenvuoro): Herr talman, herra puhemies! Suomen pitäi-si olla turvallinen maa jokaiselle. Tällainen dehumanisoiva ja vihaa lietsova uhkakuvilla pelottelu, sellainen politiikka, on tänä päivänä arkea myös tässä talossa ja varsinkin poliit-tikkojen somekäyttäytymisessä. Mielestäni sitä ei voi enää kieltää. Emme ole ihan samalla linjalla kuin olemme olleet ennen, että sivistynyt puhe edellyttää suvaitsevaisuutta ja yh-denvertaisuutta.

Millainen Suomi on, täällä kysytään. Se Suomi on sellainen, johon minun mielestäni ei kuulu rasismi eikä rasismilla flirttailu. Väestönvaihdolla ja väestönmuutosteorioilla vii-meksi ennen viime vaaleja ihan suoranaisesti pelattiin ja tehtiin vaalikampanjaa joidenkin toimesta. Mielestäni olisi äärimmäisen tärkeää se, minkä pääministeri sanoi, että meidän täytyy tehdä teko näkyväksi, ne sanat, jotka haavoittavat, ja toivon, että pääministeri [Pu-hemies koputtaa] jokaisella kerralla, kun tulee sekä hallituksen sisältä että täältä eduskun-nasta, reagoi näihin. [Puhemies koputtaa] Se on tärkeää, että seisomme niiden puolella, joi-hin tämä viha kohdistuu.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Poutala, olkaa hyvä.

12.58 Mika Poutala kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuvitellaanpa maail-ma, jossa jokainen meistä voi elää ilman pelkoa syrjinnästä tai epätasa-arvosta, jossa yh-denvertaisuus ei ole vain lakiin kirjoitettu sana vaan todellisuutta jokaisen arjessa.

Kristilliset arvot korostavat jokaisen ihmisen täydellistä ihmisarvoa. Ihmisen taustalla, ajatuksilla tai edes teoilla ei ole tämän kanssa mitään tekemistä. Tähän meidän tulee yh-

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

dessä pyrkiä myös Suomessa. Viime viikkojen raakalaismaiset ja rasistiset veriteot Oulussa ovat osoitus siitä, että tämä ei toteudu vielä lähimainkaan. Asenteita on mahdotonta muokata lakeja säätämällä, mutta voi niilläkin olla vaikutusta ihmisten käyttäytymiseen. Tärkein asia olisi jokaisen ihmisen sydämen muutos suvaitsevaisuutta ja yhdenvertaisuutta kohtaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Zyskowicz, olkaa hyvä.

12.59 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Oulun rasistiset väkivallanteot ovat vakava hälytysmerkki siitä, mitä maassamme äärioikealla tapahtuu. Lapsiin ja nuoriin voimme parhaiten vaikuttaa, ja mielestäni kouluissa tulisi järjestää rasismin vastainen päivä Opetushallituksen johdolla vaikka joka vuosi. [Keskeltä: Hyvä idea!]

Edustaja Saramon puheenvuoron johdosta haluan lukea muutaman otteen saamastani meilistä: ”Moi! Oon 15-vuotias nuori Itä-Helsingistä peruskoulusta. Koulussa on ollut hyvinkin näkyvää Palestiina-aktivismia. Tällä tarkoitan muun muassa ympäri koulua esimerkiksi hakaristit, iskulauseet sekä Palestiinan liput, minulle kohdistettuja huutoja sekä erittäin uhkaavia katseita. Huutoja ovat esimerkiksi olleet ’Free Palestine!’, ’Kansanmurhaaja!’ ja niin edelleen. Tämä ei enää tunnukaan vain Palestiina-aktivismille, vaan puhtaasti antisemitismille. [Puhemies koputtaa] Koulussa voi huomata erittäin nopeasti juutalaisvastaisuuden ja vihan. Itsellänikään ei ole enää moniin kuukausiin ollut koulussa turvallinen olo.”

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

13.00 Miko Bergbom ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kaikenlainen väkivalta on lähtökohtaisesti ja tietenkin aina tuomittavaa, tuli se sitten äärioikealta, tuli se sitten äärivasemmalta tai radikaali-islamisteilta. Kaikenlainen väkivalta on tuomittavaa, eikä tässä pitäisi olla mitään epäselvää. Poliitikot ovat kuitenkin lähtökohtaisesti hyviä aina tuomitsemaan ja nostamaan asioita esille, mutta uskon, että suomalaiset tarkastelevat tätä asiaa myös sen osalta, minkälaisia toimenpiteitä tehdään. Oulun järkyttävät tapaukset saivat itsenikin vielä tarkistamaan uudemman kerran hallitusohjelman kirjauksia, mitä tulee sisäiseen turvallisuuteen, oikeudenhoitoon ja kriminaalipoliittisiin toimiin. Siellä on loistavia toimia: poliisien määrää lisätään, viranomaisten toimivaltuuksia vahvistetaan, esimerkiksi se, että tiedonkulku eri viranomaisten, sosiaaliviranomaisten ja vaikka poliisin, välillä toimii entistä paremmin. Samalla tavoin on kriminaalipolitiikan puolella hyviä uudistuksia: koventamisperusteita selvitetään ja uudistetaan, katujengitoimintaan tehdään kiristysiä, törkeisiin ampuma-aserikoksiin ja muihin useita erilaisia toimia. Nämä ovat niitä, joilla vahvistetaan suomalaisten turvallisuutta tässä maassa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

13.01 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei ole varmaan väärin sanoa, että Suomi pysähtyi, kun kuuli, että kauppakeskuksessa keskellä kirkasta päivää kolmekymppinen mies käy 12-vuotiaan lapsen, ala-asteikäisen lapsen, kimppuun takapäin. Aivan järkyttävä tapaus. On tärkeää, että tämä tapaus on laajasti tuomittu, ja niin pi-

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

tää olla. Ja kun nyt näyttää siltä, että tässä on rasistinen motiivi, että tämän lapsen kimp-
puun on hyökätty sen perusteella, mikä hänen taustansa on, niin se on aivan kerta kaik-
kia kammottavaa.

Vihapuheesta on lyhyt matka vihatekoihin, ja rasistiset teot synnyttävät lisää rasistisia
tekoja, niin kuin olemme nyt nähneet. On nyt tärkeää, että ihan jokainen poliitikko ja päät-
tämä, joilla on erityinen vastuu, tuomitsee kaikenlaisen rasistisen puheen [Puhemies koput-
taa] ja myöskin tuomitsee kaikenlaisen vihjailun tai flirttailun. [Puhemies koputtaa] Arvoi-
sa pääministeri, onko jokainen hallituspuolueen edustaja tähän sitoutunut?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kallio, olkaa hyvä.

13.03 Vesa Kallio kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viime vuoden syys-
kuussa käytiin tässä salissa rasismikeskustelu hallituksen siihen liittyvästä tiedonannosta.
On surullista, että joudumme käymään tätä samaa keskustelua uudelleen, vaikka kyseessä
ovat asiat, joita jokainen ihminen noudattaa, jos on saanut edes jonkinlaisen kotikasvatuk-
sen. Emme eduskuntana ole pystyneet ylläpitämään yhteiskuntaa, jonka ihmiset kokisivat
yhdenvertaiseksi, tasa-arvoiseksi ja oikeudenmukaiseksi sekä, mikä tärkeintä, turvallisek-
si. Emme ole pystyneet luomaan yhteiskuntaa, jossa toimintamme herättäisi kansalaisissa
luottamusta, arvostuksesta puhumattakaan. Kyse on meistä kaikista tässä salissa ja meistä
kaikista omissa puolueissamme: ruokimmeko yhtenäisyyttä vai ruokimmeko erimielisyyt-
tä?

Arvoisa puhemies! Me kansanedustajat olemme vastuussa siitä, millaista esimerkkiä an-
namme kansalaisille. Reilun vuoden kokemuksella voin sanoa, että emme ole tässä onnis-
tuneet. Toistuvasta pahantahtoisuudesta ei seuraa mitään hyvää. Sen ovat viime aikojen ta-
pahtumat Suomessa osoittaneet. Jokaisen meistä täällä salissa on syytä mennä peilin eteen
ja kysyä itseltämme: mitä teemme tilanteen korjaamiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Diarra, olkaa hyvä.

13.04 Fatim Diarra vihr (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Minä olen
saanut viimeisen viikon aikana paljon viestejä ruskeilta ja mustilta suomalaisilta ja heidän
perheenjäseniltään, ja niistä kaikista viesteistä näkyy valtava, valtava ahdistus ja huoli
omasta ja omien perheenjäsenien turvallisuudesta.

Minä en kyseenalaista lainkaan sitä, etteikö pääministeri Orpo olisi sitoutunut tasa-ar-
von ja yhdenvertaisuuden edistämiseen tässä maassa. Minun mielestäni se on tullut hyvin
selväksi. Mutta samaan aikaan edelleen tarvitaan lisää toimenpiteitä sen eteen, että oikeas-
ti tapahtuu. Yksi hyvä toimenpide voisi olla Suomen viharikoslainsäädännön uudistami-
nen. Tällä hetkellä me ollaan saatu paljon kritiikkiä niin YK:lta kuin muilta kansainvälisil-
tä toimielimiltä siitä, että meidän lainsäädäntö suhteessa viharikoksiin on hyvin heikkoa.
Toivoisinkin, että kertoisitte: onko tulossa muutoksia tähän lainsäädäntöön? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sarkkinen, olkaa hyvä.

13.05 Hanna Sarkkinen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen on olta-
va turvallinen maa ihan kaikille. Rasismi ja vihapuhe luovat kasvualustaa väkivallalle, ja se

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

erityisesti meidän päättäjien on ymmärrettävä. Myös pahoinvoinnin ja eriarvoisuuden kasvu luo kasvualustaa vihalle ja rikoksille. Myös se meidän on ymmärrettävä.

Arvoisa puhemies! Oulu tarvitsee nyt valtiolta tukea turvallisuudentunteen vahvistamiseksi ja väkivallan ennaltaehkäisemiseksi. Tarvitaan konkreettista sitoutumista ja resursseja. Sitä nyt odotetaan maan hallitukselta. Kuitenkin samalla on ymmärrettävä, ettei suojelupoliisinkin esiin nostama äärioikeistolaisen väkivallan ja terrorismin uhka rajoitu vain Ouluun, vaan kyseessä on aivan koko maan ongelma, koko Suomen ongelma.

Arvoisa puhemies! Kysyn pääministeriltä: mitä konkreettista hallitus aikoo nyt tehdä Oulun tukemiseksi ja laajemmin tämänkaltaisten väkivallanteiden ja äärioikeistolaisen terrorismin ehkäisemiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Löfström, varsågod.

13.06 Mats Löfström r (vastauspuheenvuoro): Ärade herr talman! Knivdådet i Uleåborg förra veckan är det andra på kort tid och det andra på lika kort tid som polisen misstänker har haft rasistiska motiv. Det är helt fruktansvärt. Finland måste alltid vara ett land där det är tryggt att bo och leva. Alla ska kunna göra det med samma rättigheter och möjligheter oberoende av bakgrund, hudfärg, läggning, kön eller tro. Vi måste alla starkt fördöma rasism och rasistiskt våld i alla former. Det får inte finnas plats för rasism i vårt samhälle och därför får vi inte vara tysta. Här har vi alla ett ansvar i ord och handling, och vi riksdagsledamöter har ett extra stort ansvar för tonen i samhällsdebatten och alldeles särskilt på sociala medier.

Arvoisa puhemies! Suomen tulee aina olla maa, jossa on turvallista asua ja elää. Kaikilla tulee olla tähän samat oikeudet ja mahdollisuudet taustasta, ihonväristä, suuntautumisesta, sukupuolesta tai uskonnosta riippumatta. Meidän kaikkien tulee vahvasti tuomita rasismi ja rasistinen väkivalta sen kaikissa muodoissa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tack, kiitos. — Edustaja Kaunistola, olkaa hyvä.

13.07 Mari Kaunistola kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jokaisen arvo ihmisenä on korvaamaton ja loukkaamaton. Väkivalta toista kohtaan on aina tuomittavaa ja viime ajan tapahtumiin liittyvä summittainen ja rasistisiin motiiveihin perustuva väkivalta Oulussa järkyttävää.

Voimme olla asioista eri mieltä tai katsoa maailmaa eri tavalla, mutta on perustavanlaatuksia arvoja, jotka ihmiskunnan tulee jakaa. Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä suomalaisessa yhteiskunnassa pitää edistää entistäkin paremmin, ja tähän tehtävään meidän täällä eduskunnassakin pitää olla täysin sitoutuneita. Me Suomessa olemme rakentaneet omaa yhteiskuntaamme yhteistyöllä ja pohtimalla yhteisiä ratkaisuja ongelmiin. Se on meidän, pienen kansan, vahvuus.

Meidän pitää nyt yksiselitteisesti tuomita ja pysäyttää kehityskulut, jotka johtaisivat siihen, että yhteiskunnastamme tulee turvattomampi. On hyvä, että Oulun poliisi on lisännyt vartiointia ja näkyvyyttä, tällä voidaan lisätä kansalaisten turvallisuudentunnetta, mutta paljon muutakin on tehtävä. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa puhemies! Kaikki keinot viranomaistoiminnan ja ennaltaehkäisevän työn tukemiseen tarvitaan. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Huhtasaari, olkaa hyvä.

13.08 **Laura Huhtasaari ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meidän päättäjien tehtävä on pitää huolta siitä, että Suomi on turvallinen maa. Meidän päättäjien tehtävä on pystyä ennakoimaan ja katsomaan kehityskulkuja, jotta Suomi pysyy turvallisena maana meille suomalaisille.

Se, että me puhumme väestönvaihdosta, ei ole vihapuhetta. [Eduskunnasta: Kyllä on!] Me voisimme myös puhua kulttuurinvaihdosta tai uskonnonvaihdosta. Esimerkiksi vuonna 1952 Ruotsissa oli 500 muslimia. [Eva Biaudet: Tämä ei ole oikein!] Nyt on ennustettu, että mikäli maahanmuutto jatkuu nykyisellään, 2050 muslimeja olisi 30 prosenttia. Tässä me oikeasti voimme puhua uskonnonvaihdosta, ja minkälainen on naisen asema esimerkiksi sellaisissa maissa, missä islam on enemmistöuskonto.

Tilastoista pitää voida keskustella, meidän pitää voida puhua tosiasioista. Tämä ei ole vihapuhetta. [Eva Biaudet: Kyllä on!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Koskinen, olkaa hyvä.

13.10 **Johannes Koskinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varsin selvää on, että somessa öyhöttäminen, isoilla kirjaimilla ja huutomerkeillä puhuminen, viestittäminen ovat suorassa yhteydessä ääriliikkeiden kasvuun. Tämän parinkymmenen vuoden aikana, kun somekuplat ovat olleet vaikuttavia, Suomessakin on tullut todella outoja liikkeitä ja osoitettuja väkivallantekoja niiden ympärille. Tavallaan silloin, kun eletään tällaisissa kuplassa, harkintakyky näkyy pettävän hyvin isolta osalta ihmisiä, vähän eri tavoilla eri joukoissa, mutta myös tämä väkivaltainen puoli siellä piilee.

Pyytäisin nyt hallitusta yksilöimään näitä toimia, mitä tässä halutaan tehdä. Tässä on ollut esillä vihapuheen kriminalisointi, näihin somejätteihin vaikuttaminen vaarallisen materiaalin poistamiseksi tehokkaammin, maalittamisen ehkäiseminen, mutta kysyisin myös paikallisista toimista. [Puhemies koputtaa] Rikostorjuntaohjelmien vieminen kaupunki- ja paikkakuntatasolle — voisiko sitä kautta hakea lääkkeitä tähän ongelmaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kosonen, olkaa hyvä.

13.11 **Hanna Kosonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Meillä kansanedustajilla on suuri vastuu siitä, kuinka puhumme erilaisista ihmisistä. Näytämme esimerkkiä, mikä on sallittua, minkälainen puhe on arvokasta. Luomme maamme ilmapiiriä. Kasvatammeko tässä salissa suvaitsevaista ilmapiiriä? Suomi on maailman turvallisimpia maita. Pidetään siitä kiinni. Jokaisella tässä maassa on oikeus turvallisuudentunteeseen, kuuluipa hän sitten vähemmistöön tai enemmistöön, uskonnollisesta tai seksuaalisesta suuntauksesta huolimatta, ihonväristä huolimatta. Martin Luther King junior sanoi puheensa yli 60 vuotta sitten: ”Minulla on unelma, että jonakin päivänä tämä kansakunta nousee ja toteuttaa oman julistuksensa todellisen merkityksen. Meille nämä totuudet ovat itsestäänselviä, että kaikki ihmiset on luotu yhdenvertaisiksi.” Onko tämä totuus yhdenvertaisuudesta jokaiselle itsestäänselvä? Ja: ”Meidän on myönnettävä se järkyttävä tosiasia, että mustat eivät vielä ole vapaita.” Ovatko Suomessa kaikki vapaita? Teemmekö oikeasti kaikkemme, että jokainen maassamme tuntisi olevansa turvassa ja vapaa?

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

13.12 **Atte Harjanne vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Äärioikeistolainen rasistinen ideologia on aito uhka Suomessa, aivan kuten pääministeri Orpokin tuossa totesi ja aivan kuten suojelupoliisikin on arvioinut. Ihmettelen, että juuri tästä ilmiöstä puhuminen on hyvin vaikeaa joillekin ja on liudennettava sitä keskustelua kaikkeen mahdolliseen muuhun, kun me tarvittaisiin juuri tämän kitkemiseen niitä toimia. Mutta se ei tarkoita, että se olisi ainoa uhka Suomen sisäiselle turvallisuudelle. Ja erityisen erikoista ääriilikkeistä yleisesti puhumisessa on se, että esimerkiksi hallituspuolue perussuomalaisista edustaja Garedew on kutsunut tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä edistäviä järjestöjä ääriilikkeiksi. Juuri äskettäin edustaja Huhtasaari puolusteli kiistatta terrorismiin ja tällaiseen ideologiaan yhdistetyn termin käyttöä.

Nyt kuulisin mielelläni pääministeri Orpolta, kun muistaakseni viime viikolla viimeksi kerroitte, että hallituspuolueilla on tällaiset mekanismit, miten näistä keskustellaan ryhmien ja puolueiden tasolla: miten ne mekanismit toimivat? [Jani Mäkelä: Älähän vaahtoa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

13.13 **Mai Kivelä vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yksikään poliittinen teko ei tosiaan tapahdu tyhjiössä, ja äärioikeistolainen väkivalta ei synny ilman sitä ylläpitävää ideologiaa, ilman rasismia, ilman keinotekoisia hierarkioita ja ilman näitä salaliittoteorioita.

Mutta kuka tätä kulttuurisotaa käy? Tämän ideologian ansioitunein levittäjä ovat perussuomalaiset. Sen takia onkin hieman erikoista puhua äärioikeiston uhasta, kun meillä on maassa hallitus, joka muodostuu oikeiston ja äärioikeiston liittoumasta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] Maahanmuuton politisoiminen, rasistisen ideologian levittäminen on perussuomalaisten johtajien poliittisen ajattelun ytimessä. [Jani Mäkelä: Tämähän tämän keskustelun tarkoitus oli siis?] Kuitenkin ajattelen, että jokainen puolue, joka on lähtenyt peesaamaan perussuomalaisia, on osaltaan vastuussa tästä ilmapiiristä heikkenemisestä ja siitä, että tässä maassa on ihmisiä, jotka joutuvat pelkäämään näitä rasistisia hyökkäyksiä. Senkin takia haluan osoittaa kysymykseni erityisesti teille, kokoomus ja pääministeri: [Puhemies koputtaa] kuinka hyvin te tunnistatte oman vastuunne äärioikeistolaisen ajattelun normalisoinnissa? [Jani Mäkelä: Ja tähänkö olisi pitänyt lähteä mukaan, oikeasti? — Vasemmalta: Tosiasioiden toteamista!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Talvitie, olkaa hyvä.

13.15 **Mari-Leena Talvitie kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jokaisen on voitava elää Suomessa turvassa, ja näin ei valitettavasti ole. Kaikki rasismi, väkivalta, myös vihapuhe ja syrjintä, on tuomittava, ja on tärkeää kertoa se niin sanoin kuin teoin. Kotikaupunkini Oulun tapahtumat ovat järkyttäneet meitä kaikkia, ja on tärkeää, että käymme tämän keskustelun.

Ja toivon myös, että pääministeri Orpo vastaa siihen, mitkä ovat niitä toimia, joilla valtioneuvosto toimii erityisesti Oulun kanssa yhdessä, jotta kaikki rasismi, syrjintä ja vihapuhe saadaan kitkettyä.

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

Hallitus on valmistellut kansallisen väkivaltaisen radikalismien ja ekstremismien ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan laajoja täsmätoimia, ja hyvä niin. On tärkeää myös puuttua rikolliseen käyttäytymiseen nopeasti erityisesti lasten ja nuorten osalta ennen rikosprosessia, [Puhemies koputtaa] sen aikana ja sen jälkeen. [Puhemies koputtaa] Toimia yhdenvertaisuuden vahvistamiseen tarvitaan meiltä kaikilta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

13.16 Juha Mäenpää ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näyttää siltä, että tämä vihapuhe perussuomalaisia kohtaan jatkuu täällä salissa edelleen. Se on jatkunut jo pitkään, [Vasemmalta: Kauheeta!] ja maalittamista minäkin olen kohdannut muiden puolueiden taholta niin paljon, että olen joutunut tänne eduskuntaan sen johdosta. [Naurua perussuomalaisten ryhmästä — Vasemmalta: Onpa hauskaa!]

Edustaja Kurvinenkin siinä äsken maalaili ihmisoikeuksista kauniita sanoja. Minullahan niitä ei ole, koska en ole ottanut rokotuksia. Ministeri Kurvinen sanoi viime kaudella, että ei voi olla ihmisoikeuksia, jos ei ota rokotetta.

Arvoisa puhemies! Tänään aamulla televisiossa Pride-yhteisön toiminnanjohtaja totesi, että vähemmistöjen ihmisoikeuksia käytetään politiikan teon välineenä. Tuo kyllä pitää paikkansa. Sitä on myös sieltä vasemmalta laidalta tehty vuosikausia, että hyvin tasapuolista tämä tuntuu olevan.

Ehkä haluaisin kuitenkin, [Puhemies koputtaa] että me kaikki yhdessä täällä pystyisimme sietämään toisiamme, emmekä puhuisi ikäviä toisista, [Puhemies koputtaa] kuten nyt tänäänkin äänestimme jostakin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, olkaa hyvä.

13.17 Kimmo Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on poikkeuksellisen tärkeä teema. Puhumme sisäisestä väkivallasta, ääriliikkeiden väkivallasta, ja kuten tästä teemasta olemme nähneet, tämä ei ole ainoastaan suomalainen ilmiö tällä hetkellä vaan myöskin eurooppalainen.

Minulla oli hiljan tilaisuus tavata Saksan liittokansleri Scholz ja liittopresidentti Steinmeier. Molemmat muistuttivat: Saksa elää tällä hetkellä 1920-lukua uudestaan. Berliinissä apulaispormestari on pahoinpidelty toukokuun alussa, ja muutama viikko aikaisemmin meppiehdokas oli pahoinpidelty Dresdenissä sairaalakuntoon, oli useamman viikon sairaalassa. He totesivat, Scholz ja Steinmeier molemmat, että Saksassa 1920-luvulla natsit nousivat valtaan perinteisten konservatiivipuolueiden yhteistoiminnassa, yhteistyöllä kansalliskonservatiivit ja katolinen puolue siellä, Italiassa rojalistit. Pääministeri, kysyn teiltä Scholzin sanoilla: eihän Suomi vain elä [Puhemies koputtaa] uudestaan 1920-lukua? Silloin natseilla oli [Puhemies koputtaa] keskeisenä teimana väestönvaihto, josta me kuulumme hetki sitten.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Valkonen, olkaa hyvä.

13.19 Ville Valkonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhdenvertaisuus on Suomen kansallisen ajatuksen ytimessä, se, että jokainen ihminen taustasta riippumatta syntyy samanarvoisena tavoittelemaan omaa onneaan ja rakentamaan yhteiskuntaa. Se on

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

suomalaisuuden ytimessä. Minkälainen tahansa tätä ajatusta haastava periaatteellisuus ei jaa suomalaisen yhteiskunnan ydinarvoja.

Tämä periaate ei toteudu ainoastaan yhteiskunnallisilla rakenteilla, kuten lainsäädännöllä, vaan asenteissa ja arjen teoissa. Eikä ole mitään ristiriitaa vastustaa niin katujengiväkivaltaa kuin äärioikeistolaista väkivaltaa. [Veronika Honkasalo: Miten on niin vaikeata puhua vain äärioikeistosta?]

Me kaikki suomalaiset ollaan yhdessä vastuussa myöskin tässä salissa siitä, että viholiskuvien sijaan etsitään yhteistä pohjaa. Yhdenvertaisuuden edistämisen perusta lähtee perheistä, se lähtee koulusta, se lähtee asennekasvatuksesta, [Puhemies koputtaa] jossa minkäänlaiselle umpimielisyydelle ei ole sijaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sillanpää, olkaa hyvä.

13.20 **Pia Sillanpää ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaikenlainen väkivalta on tuomittavaa, se on täysin selvää. Oli kyse mistä tahansa ääriliikkeestä tai jengirikollisuudesta, meillä täytyy olla keinot puuttua niiden toimintaan ja olla seuraamuksia. Jokaisen pitäisi kokea olevansa turvassa tässä maassa. Jotta voimme huolehtia turvallisuudesta, meidän täytyy uskaltaa puhua oikeilla nimillä niistä asioista, mitkä aiheuttavat turvattu-
muutta. Vain siten voimme todella parantaa turvallisuutta.

Jokainen väkivallanteko on omat tragediansa, joka koskettaa uhrin lisäksi koko yhteisöä. Me emme voi olla hiljaa näistä ongelmista vain siksi, että joku väittää puheen johtavan väkivaltaisiin tekoihin. Mihin se johtaisikaan, ettei kukaan voisi enää puhua epämiellyttävistä aiheista, koska pelkää joutuvansa syytetyksi jonkun toisen sairaasta teosta? [Veronika Honkasalon välihuuto]

Onneksi toimia tehdään jatkuvasti turvallisuuden parantamiseksi. Sisäministeri Rantanen on asettanut hankkeen valmistelevaan päivitetty Kansallinen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennaltaehkäisyn toimenpideohjelma. Lisäksi nuoriso- ja jengirikollisuuden lisääntymistä torjutaan, [Puhemies koputtaa] sillä hallitus on laatinut siitä toimenpideohjelman.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

13.21 **Aki Lindén sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Meillä on otsikkoaiheena yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja syrjimättömyys. Me olemme puhuneet vakavista asioista viime päivinä. Itse käytän puheenvuoroni ensi sijassa romanipoliittisen neuvottelukunnan puheenjohtajana, jonka on asettanut valtioneuvosto. Siinä roolissa osallistuin tähän maaliskuiseen erinomaiseen pyöreän pöydän keskusteluun. Romaniväestö on varmasti se väestöryhmä, joka Suomessa ajallisesti on pisimpään joutunut rasistisen ajattelun ja syrjinnän kohteeksi. Meillä on valmisteltu romanipoliittinen ohjelma, joka ulottuu vuoteen 2030 saakka. Siinä on 71 toimenpidettä, se kattaa eri-ikäiset romanit, se kattaa asuntoasiat, työssä tapahtuvan syrjinnän ja toimenpiteet sen ehkäisemiseksi, koulutuksen, kulttuurin, profiloitiasiat, yhteistyön poliisin kanssa. Halusin nostaa tämän asian esille, ei siksi, että se olisi juuri päiväkohtaisesti se kaikkein ajankohtaisin, [Puhemies koputtaa] mutta halusin muistuttaa tästä meitä kaikkia.

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Annan nyt vastauspuheenvuoroja niille ministerille, jotka ovat vastauspuheenvuoroa omien havaintojeni mukaan pyytäneet. — Oikeusministeri Meri, kolme minuuttia, olkaa hyvä.

13.23 Oikeusministeri Leena Meri: Kiitos, arvoisa puhemies! Koska sisäministeri Rantanen on nyt poissa ja aika läheisesti teemme yhteistyötä hänen kanssaan rikollisuuden torjunnassa ja myös suojelupoliisin osalta, niin totean, että lukekaa Ilta-Sanomista 5.7.2023 huolella, mitä supo on tarkoittanut tällä väestönvaihdolla. Siellä todetaan, että ”viittaukset väestönvaihtoon tai demografisiin muutoksiin poliittisen retoriikan tasolla ovat eri asia kuin terroristisen väkivallan perusteleminen kyseisellä teorialla”. Jos perussuomalaiset täällä ovat kertaakaan... Poikkean nyt tästä, että yleensä ei oteta kantaa puolueisiin, mutta sanon kuitenkin, että joku tämän täällä sanoo: olemmeko me koskaan perustelleet väkivaltaista terrorismia ja puolustaneet sitä? [Veronika Honkasalon välihuuto] Sen takia koen, että se on ollut täällä salissa aika hyökkäävää kuunnella. — Kun toivotte varmaan, että täällä vastataan, niin vastasin siihen.

Sitten täällä on ollut puhetta siitä, mitä kaikkea rikostorjunnassa tehdään. Ensinnäkin me ollaan panostettu sisäiseen turvallisuuteen ja oikeusvaltioon todella paljon ja merkittäviä taloudellisia panostuksia, ja myös säästötoimenpiteiden osalta olemme huolehtineet siitä, että sinne tulee vähemmän minkäänlaisia säästötoimenpiteitä.

Hallitus on tehnyt valtavasti esimerkiksi nuoriso- ja jengirikollisuuden torjumiseksi ja vähentämiseksi, sekä kovia että pehmeitä keinoja. Esimerkiksi edustaja Kurvinen kysyi niistä. Täällä on yhdeksän ryhmää, ja täällä on tämä koventamisperuste, mistä puhuitte. Se on tulossa jo tämän kuluvan vuoden aikana eduskuntaan. Siinä on tarkoitus tehdä koventamisperusteeksi katujengirikollisuuteen liittyvä rikollisuus ja nöyryyttävä tekotapa ja puuttua siihen, että käytetään hyväksi rikosvastuun ikärajan alle olevaa ihmistä. Sitten haluaisin muistuttaa, että rikoslaissa on nyt jo kaikkien rikosten koventamisperusteena se, että se kohdistuu muun muassa rotuun, ihonväriin, syntyperään, vakaumukseen, vammaisuuteen. Elikkä nyt jo voidaan rikoksen rangaistuksen yhteydessä käyttää tätä koventamisperusteena.

Sitten puhuttiin joistakin tulevista kansainvälisistä päätöksistä. En ole ihan varma, mitä haettiin, mutta ainakin on tuo holokaustin kielto ja sen kriminalisointi. Siinä on ollut sanamuotojen kanssa hiomista, koska siihen liittyvät myös EU-oikeus ja sananvapauslainsäädäntö. Se on pian tulossa eduskuntaan.

Maalittamisesta olen kirjoittanut laajan blogin oikeusministeriön sivuille ja totean sen, että sentyypinen toiminta, mitä haetaan, on nyt jo erittäin vahvasti kriminalisoitu: kunnianloukkaus, vainoaminen, laiton uhkaus, pakottaminen, julkinen kehottaminen rikokseen ja niin edelleen. Kysymys on enemmän myöskin siitä valvonnasta, ja siihen on myös täällä toimenpideohjelmassa puututtu, eli tehostetaan [Puhemies koputtaa] poliisin läsnäoloa verkossa ja sosiaalisessa mediassa osana rikoksia ennaltaehkäisevää toimintaa. [Puhemies koputtaa] Siihen osallistuvat muun muassa Poliisihallitus ja krp. — Nyt loppui aika. [Puhemies koputtaa] Valtavasti olisi vastauksia, mutta nyt ei ole enempää aikaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Vastauspuheenvuoroja ovat pyytäneet ministerit Grahn-Laasonen, Ikonen, Henriksson ja Adlercreutz. Pyydän, että tiivistätte vastauksenne noin minuuttiin kukin, jotta pysyttelemme suurin piirtein asian käsittelylle varatun ajan puitteissa. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

13.26 Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen: Arvoisa puhemies! Jaan ne puheenvuorot täällä, jotka alleviivasivat jokaisen suomalaisen vastuuta rasismien kitkemisessä ja syrjimättömyydessä. Hallituksen puolelta pääministeri Orpon johdolla on tehty erittäin vahva ohjelma yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi, ja sitä toimeenpannaan konkreettisin toimin. Siitä ainakin itse tasa-arvoministerinä olen saanut valtavasti tukea omaan työhöni.

Koska aikaa on rajallisesti, haluan nostaa esiin sen, että nyt on myös Pride-viikko, ja se on yhdenvertaisuuden puolesta. Haluan toivottaa jokaiselle turvallista Pride-viikkoa. Teemana on rauha ja toivo, ja kumpakaan ei ole tässä maailmassa liikaa. Toivon, että sen sijaan, että rakennetaan viholliskuvia ja ollaan toisiamme vastaan, puhutaan yhdenvertaisuuden puolesta ja annetaan ihmisten olla omia itsejensä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Ikonen, olkaa hyvä.

13.27 Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen: Arvoisa puhemies! Meidän jokaisen koti on kunnissa, ja on todella tärkeää, että meillä jokaisella on myöskin tervetullut ja turvallinen olo olla omassa kotikunnassamme.

Täällä kysyttiin kaupunkien rikostorjuntaohjelmista, ja voisi sanoa, että erityisesti kaupungeissa tällä hetkellä on hyvin keskeisessä asemassa se, että tehdään erilaista turvallisuussuunnittelua. On kehitetty osaamista siihen, miten tunnistaa väkivaltainen ekstremismi entistä paremmin, tehdään yhteistyötä viranomaisten kanssa vaikkapa nuorten rikollisten Ankkuri-mallilla. On erilaisia tällaisia muotoja, joilla pyritään ehkäisemään tällaisia ikäviä ilmiöitä. Myöskin jengiytyminen on otettu esimerkiksi suurten kaupunkien kanssa yhteistyössä ihan erityiseksi teemaksi, jota ratkotaan yhdessä. Kunnilla on myöskin paljon välineitä tehdä tällaista ennaltaehkäisevää työtä. Päiväkodit, koulut ovat aivan keskeisessä kasvatusroolissa perheiden ohella, ja myöskin se, minkälaista kaupunkisuunnittelua tehdään, että eri kaupunginosat esimerkiksi eivät lähde eriytymään eikä synny tällaista negatiivista segregatiota. [Puhemies koputtaa] Ne ovat kaikki sellaista hyvän yhteiskunnan rakentamista, jossa kaikki pysyvät mukana, ja hallitus tukee kaupunkeja ja kuntia tässä työssä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

13.28 Opetusministeri Anna-Maja Henriksson: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin haluan kiittää siitä, että tämä keskustelu käydään. Nämä Oulun tapaukset ovat järkyttäneet meitä kaikkia, ja meidän kaikkien on tehtävä työtä koko sydämellä sen eteen, että rasismi kitetään Suomesta.

Mitä kouluun tulee, niin jokaisella lapsella on oikeus turvalliseen kouluun joka päivä, riippumatta taustasta, riippumatta ihonväristä, riippumatta uskonnosta ja niin edelleen. Tätä varten ja syrjimättömyyden puolustamiseksi me teemme myös kouluissa paljon työtä, ja sitä tullaan tehostamaan edelleen. Tässä muutama kuukausi sitten minulla oli ilo kutsua pyöreä pöytä koolle keskustelemaan yhdenvertaisuudesta ja rasismien torjunnasta kouluissamme, ja seuraajani tulee jatkamaan tätä. Me tulemme yhdessä katsomaan, mitä me voimme tehdä vielä enemmän tähän työhön. Kun tässä puhuttiin myös siitä, miten me voidaan opettaa meidän nuoriamme, lapsiamme käyttäytymään hyvin sosiaalisessa mediassa,

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

niin totta kai koulukin tähän pystyy tekemään asioita, [Puhemies koputtaa] mutta myös kodit ja me aikuiset — me kannamme sen suurimman vastuun.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Adlercreutz, olkaa hyvä.

13.30 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Anders Adlercreutz: Ärade talman! Kiitos tästä keskustelusta. Tämä on tarpeellinen keskustelu. Tämä on keskustelu, johon varmaan aika ajoin on syytä palata.

Suomi on turvallinen maa, mutta Suomi on turvaton etenkin naisille ja etenkin maahanmuuttajille. Ja Suomi on turvaton maahanmuuttajille siksi, että Suomessa esiintyy rasismia. [Kimmo Kiljunen: Kyllä! — Vihreiden ryhmästä: Kiitos!] Siitä saimme taas näyttöä viime viikkojen aikana. [Kimmo Kiljunen: Erittäin hyvä, tuo on rehellistä!]

Mihin rasismi perustuu? Rasismi perustuu usein pelkoon, ajatukseen siitä, että joku ryhmä ei ole niin kuin minä. Se perustuu usein puheeseen, joka on epäinhimillistä. Puheet johtavat myös tekoihin. Sanoilla rakennamme todellisuutta. Siksi käsite ”vieraslaji” ei sovi ihmiseen, vaikka sen miten pukisi nokkeluuteen. Pelkoa synnyttävät myöskin puheet väestönvaihdoksesta, väestönmuutoksesta. Siksi supo niistä varoittaa. [Puhemies koputtaa — Jani Mäkelä: Eikä varoita! Ei pidä paikkaansa! — Välihuutoja — Antti Kurvinen: Yhtenäinen hyvä hallitus!]

Poliisilla on toki tehtävänsä, mutta niin on koululla, niin on kodilla, [Puhemies koputtaa] ja meillä poliitikoilla on aivan erityinen vastuu siitä, minkälaista maailmankuvaa me sanoillamme muodostamme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. [Pia Viitanen: Orpo varmaan vastaa nyt hallituksen yhtenäisyydestä näiden välihuutojen varjolla! — Hälinää — Puhemies koputtaa] — Ja lopuksi pääministeri Orpo, noin kolme minuuttia, olkaa hyvä.

13.31 Pääministeri Petteri Orpo: Arvoisa puhemies ja arvoiset edustajat! Kiitos keskustelusta. Meillä on oltava ja on vain yksi tavoite, ja se on se, että me rakennamme tasa-arvoista Suomea, jossa jokainen ihminen on tasa-arvoinen, jokainen voi tuntea olonsa turvallisiksi riippumatta siitä, millainen hän on yksilönä, mistä hän tulee, mihin hän uskoo, mihin vähemmistöön hän kuuluu, minkälainen ihonväri hänellä on, ja niin edelleen — tasa-arvoista, turvallista Suomea. Hallitus on tähän työhön sitoutunut. Me emme hyväksy rasismia. [Antti Kurvinen: Ovatko perussuomalaiset samaa mieltä?] — Edustaja Kurvinen, me emme hyväksy rasismia, emme väkivaltaa. Minä toivon, että me tehdään yhdessä töitä sen asian eteen.

Hallitus tunnisti vuosi sitten keväällä ne ongelmat, mitä Suomessa on: väkivallan lisääntyminen, vastakkainasettelu, vihapuhe, monet, monet asiat, turvattomuuden lisääntyminen. Me tartuimme näihin asioihin. Hallitusta voi syyttää toki kaikesta, kun haluaa, mutta tuskin me olimme syyllisiä siihen, mikä tilanne oli viime keväänä, kun me neuvottelimme hallitusohjelmaa. Lisätään poliisien määrää, tehdään lukemattomia toimenpiteitä jengiytyksen, väkivaltarikollisuuden, rasismin kitkemiseksi. Tehtiin viime kesänä laaja ohjelma, jota pannaan toimeen tällä hetkellä, joka on täynnä erinomaisia toimenpiteitä.

Ja mitä hallituksen kokoonpanoon tulee, niin sanon sen vielä, edustaja Kivelä: tässä salissa ei ole äärioikeistolaisia puolueita, ei varmaan ääriivasemmistolaisiakaan. Ei ole äärioikeistolaisia. Täällä on puolueita ja edustajia, jotka toimivat demokraattisen järjestelmän

Punkt i protokollet PR 71/2024 rd

kautta, [Välihuutoja] ja minusta muun väittäminen on väärää. Jos tapahtuu virheitä, jos tapahtuu rikkeitä siinä, mitä me olemme yhdessä sopineet, niihin puututaan ja niihin on puututtu ja niin tehdään jatkossakin [Antti Kurvinen: Paljon on ollutkin rikkeitä! — Hälinää] — ja näin tehdään jatkossakin. [Vasemmalta: Entäs tämän päivän keskustelu?] Ministeriön toiminnassa ei tietenkään suvaita poikkeamia näistä. Meidän tehtävämme on rakentaa tasa-arvoista, turvallista yhteiskuntaa jokaiselle suomalaiselle. Me teemme töitä turvallisuuden lisäämiseksi laajalla rintamalla enemmän kuin Suomessa yksikään hallitus on ennen tehnyt. [Eduskunnasta: Ei pidä paikkaansa!]

Ja mitä Ouluun tulee, niin Oulu saa kaiken tarvitsemansa tuen, kaiken haluamansa tuen. [Antti Kurvinen: Oikein hyvä! — Vasemmalta: Ohhoh!] Poliisi on tiivistänyt toimintaansa huomattavasti Oulun suunnalla. Kun käyn vielä turvallisuusviranomaisten kanssa keskustelun, niin kaikki, mitä Oulun suunnalta toivotaan, otetaan vakavasti, ja näin pyritään toimimaan.

Edustaja Honkasalo otti tärkeän asian, tämän exit-toiminnan. Tämä on siinä meidän jengirikollisuus-, nuoriso-ohjelmassa mukana, jotta jengirikollisuuteen ja väkivallan kierteseen ajautuneet nuoret voidaan auttaa exit-toiminnan kautta pois.

Päätän oikeastaan ministeri Grahn-Laasosen viisauteen siitä, että mitäs jos vähemmän luotaisiin myöskin viholliskuvaa toisistamme. Koetetaan kaikki käyttäytyä niiden sääntöjen mukaan, joita me olemme tässä salissa olleet tukemassa, ihan jokainen. Se on ihan jokaisen näpeistä kiinni, millaisia viestejä sieltä puhelimesta lähtee. Jos pidettäisiin siitä kiinni. Yritetään sietää toisiamme, tulla toimeen paremmin keskenämme ja etsiä niitä yhteisiä ratkaisuja sen turvallisen, tasa-arvoisen Suomen puolesta.

Riksdagen avslutade debatten.

Ärendet slutbehandlat.